

Macrofaunanieuwsmail 102, 30 januari 2012

Beste lezers,

Het is alweer de laatste dag van de eerste maand van het nieuwe jaar. Lukt het nog om alle genomen voornemens vol te houden?

Als in januari de muggen zwermen, dan moogt ge in Meert uw oren wermen.

Als je wat ziet, hoort of leest, stuur je berichten naar macrofauna@rws.nl.

Eerder verschenen nummers staan op:

<http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/overlegkaders/macrofaunanieuwsmail/>

Is uw email adres gewijzigd.....geef het ook even door aan macrofauna@rws.nl

Myra Swarte

In dit nummer:

Vacature Macrofauna analist V/M	2
Waarnemingen Trichoptera	4
Atlas der mitteleuropäischen Köcherfliegenlarven	5
Bericht van "verhuizing"	5
Aankondiging Odonata cursus, 4 en 5 oktober 2012	6
Opgaveformulier determinatiecursus Odonata larven 4 en 5 oktober 2012	7
www.vermandel.com	8

Vacature Macrofauna analist V/M

voor 36 uur per week

Stichting Waterproef voert voornamelijk werkzaamheden uit voor Waternet en het Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier en daarnaast voor een aantal externe klanten. Waterproef levert advies, voert projecten uit en verricht onderzoek op chemisch, fysisch, microbiologisch en hydrobiologisch gebied. Het onderzoek wordt uitgevoerd t.b.v. de kwaliteit van het oppervlaktewater, controle van rioolwaterzuiveringsinstallaties en controle van lozingen van bedrijven en instellingen. Waterproef verricht tevens veel veldwerk, zoals onderzoek naar de kwaliteit van het openlucht recreatie zwemwater en gebiedsinventarisatie van flora en fauna.

De uitvoering van deze taken wordt verricht door een enthousiast en professioneel team binnen een jonge organisatie. Waterproef is volop in beweging richting een klantgerichte dienstverlening met een hoge kwaliteitsprijs verhouding. Bij Waterproef werken ruim 60 medewerkers, waarvan 8 bij het team biologie. Het team Biologie binnen Stichting Waterproef is verantwoordelijk voor het hydrobiologisch onderzoek op het gebied van macrofyten, macrofauna, fytoplankton, fyto benthos, zoöplankton, visstand en daarnaast onderzoek aan stadswater, grasdijken en Flora- en faunawetgeving.

Voor het team Biologie is Stichting Waterproef op zoek naar een macrofauna-analist.

De macrofauna-analist in de functie van Hydrobiologisch veldmedewerker A is verantwoordelijk voor:

- bijdragen aan onderzoek op het gebied van macrofauna;
- verrichten van hydrobiologisch veldonderzoek;

Taakgebied

- verzamelt, inventariseert, interpreteert en bewerkt informatie en gegevens (zoals data, literatuur, rapporten en verslagen) voor de onderzoeksvoorbereiding;
- levert een bijdrage aan de onderzoeksvoorbereiding en -evaluatie, verricht onderzoek, doet aanbevelingen en geeft adviezen op basis van geaggregeerde informatie;
- vertaalt uitkomsten van onderzoek naar methoden, technieken en producten;
- stelt in overleg rapportages, overzichten, samenvattingen, evaluaties, specificaties, toelichtingen en prognoses op;
- verricht hydrobiologisch veldonderzoek en neemt monsters;
- ondersteunt bij het opzetten van projectmatige onderzoeken;
- adviseert en levert een bijdrage aan de ontwikkeling van onderzoeksplannen;
- verwerkt en bewerkt de resultaten/gegevens van het (veld) onderzoek;
- stelt technische rapportages op;
- bouwt referentiecollecties op;
- adviseert gevraagd en ongevraagd over maatregelen ter verbetering van systemen en procedures;
- houdt toezicht op de naleving van wet- en regelgeving in het beheersgebied; rapporteert overtredingen van milieuwetgeving, afwijkingen en bijzonderheden;
- Speelt in op kansen in de markt en levert voorstellen hierover.

Speelruimte

- De hydrobiologisch veldmedewerker A neemt beslissingen bij de inventarisatie en bewerking van informatie en gegevens, bij het bijdragen aan hydrobiologisch onderzoek, bij het opstellen van implementatieplannen, rapportages en adviezen, bij het verrichten van hydrobiologisch

- veldwerk en opstellen van rapportages en adviezen; vastgesteld beleid op werkterrein, regelgeving, onderzoeksmethoden en projectbudgetten vormen het kader;
- De hydrobiologisch veldmedewerker A legt verantwoording af aan het afdelingshoofd over de betrouwbaarheid van informatie en gegevens, over de kwaliteit van de beleidsondersteuning en over de kwaliteit van het veldwerk.

Kennis en vaardigheden

- kennis van het werkterrein en de daaraan gerelateerde wet- en regelgeving;
- kennis van methoden en technieken voor het uitvoeren van hydrobiologisch onderzoek;
- kennis van procedures en richtlijnen;
- inzicht in relevante werkterreinen en de ontwikkelingen daarbinnen;
- vaardigheid in het verrichten van onderzoek;
- vaardigheid in het interpreteren van gegevens, in het opstellen van implementatieplannen, rapportages, nota's en adviezen en geven van toelichtingen.
- Onderhouden van een eigen netwerk

Contacten

- met interne- en externe medewerkers over de planning om informatie/vakkennis uit te wisselen en de werkzaamheden af te stemmen;
- met projectleiders en leidinggevendenden over ontwikkelingen in het werkterrein en over onderzoeksondersteunende en -uitvoerende werkzaamheden, hydrobiologisch veldonderzoek, notities en adviezen om af te stemmen;
- met opdrachtgevers, terreinbeheerders en grondeigenaren over monsternemingen om de eerste klachten op te vangen en toegang te verkrijgen tot het grondgebied.

Profiel

- Minimaal een HBO-denken en -werkniveau;
- Minimaal 3 jaar ervaring in macrofauna-onderzoek
- In bezit van rijbewijs-B
- Goede schriftelijke vaardigheden
- Kennis van (water)vegetatie is een pre
- Kennis van kwaliteitssystemen is een pre
- Kennis van GIS is een pre

Wat bieden wij?

- Afhankelijk van kennis en ervaring een salaris van €2.527,- tot € 3.463,- bruto op basis van een 36-urige werkweek;
- Uitstekende arbeidsvoorwaarden als flexibele werktijden, keuzesysteem arbeidsvoorwaarden;
- Een enthousiast en gedreven team van collega's;
- Veel ruimte voor persoonlijke ontwikkeling.

Voor inhoudelijke vragen over de functie kunt u terecht bij Casper Zuyderduyn c.zuyderduyn@waterproef.nl. Voor vragen over de sollicitatieprocedure kunt u terecht bij Eddy Moorman e.moorman@waterproef.nl.

Uw schriftelijke sollicitatie inclusief CV, kunt u tot uiterlijk 1 maart 2012 sturen aan Stichting Waterproef, t.a.v. **Mirjam Hendriks M&O adviseur, postbus 43 1135 ZG Edam.**

Waarnemingen Trichoptera

beste Allemaal,

Hierbij vraag ik jullie aandacht voor het **DAET-project**.

In april zou de Distribution Atlas of European Trichoptera (DAET) moeten verschijnen. In dit project worden gegevens van voornamelijk volwassen Trichoptera bijeengebracht. Zie:

http://www.trichoptera-rp.de/html/biofresh-projekt_daet.html

In Nederland zijn de gegevens tot 2008 ongeveer redelijk op orde. Ze werden bijgehouden door Bert Higler. Daarna zijn wel veel waarnemingen gedaan, maar deze zijn (nog) niet allemaal in het bestand terecht gekomen. Komende tijd willen we het EIS-bestand verder compleet proberen te maken. De verspreidingsatlas zal zich vooral baseren op waarnemingen van adulten. Echter, ik zou toch ook larven-waarnemingen (en de spaarzame waarnemingen van poppen) willen indienen. Peter Neu heeft me gevraagd of ik dit completer gemaakte waarnemingen-bestand uiterlijk medio januari 2012 zou willen opsturen. De waarnemingen komen dan – na screening door Peter i.s.m. Malicky – in de atlas .

Kortom bij deze het verzoek, of jullie waarnemingen naar mij willen opsturen, waarvan je weet of het vermoeden hebt, dat die niet in het EIS-bestand staan. Als je het te druk hebt, of andere redenen hebt die verhinderen om volledige databestanden op te sturen, zou je dan willen nagaan welke belangrijkste waarnemingen zeker in het bestand zouden moeten terechtkomen? Een belangrijke voorwaarde voor opname is dat de naam van de determinandus in het bestand bij de waarneming staat.

We kunnen als EIS ook uiteraard helpen waarnemingen voor het bestand te archiveren, mocht je geen tijd hebben (bijv. nog niet-gedigitaliseerde rapporten). Voor wat betreft Limnodata-records voor 2007, geldt dat deze door Bert gescreend en in het EIS-bestand staan. Limnodata van na 2007 zijn nog niet opgenomen. Op dit moment streven we nadrukkelijk nog niet naar volledigheid. Het is meer dat het zonde zou zijn, als de bijzonderste, recente waarnemingen in de atlas zouden ontbreken. Van bijzondere larvenwaarnemingen is een foto of anderszins determinatie-verantwoording wenselijk.

Alvast veel dank voor jullie reactie en ik hoop op jullie medewerking,
met vriendelijke groet,

David Tempelman
EIS-coördinator Trichoptera
p/a Grontmij | team Ecologie
Locatie Science Park - Amsterdam
tel. + 31 20 751 2102
mob. + 31 6 20 96 83 44

Atlas der mitteleuropäischen Köcherfliegenlarven

Waringer, J. & W. Graf (2011):

Atlas der mitteleuropäischen Köcherfliegenlarven /

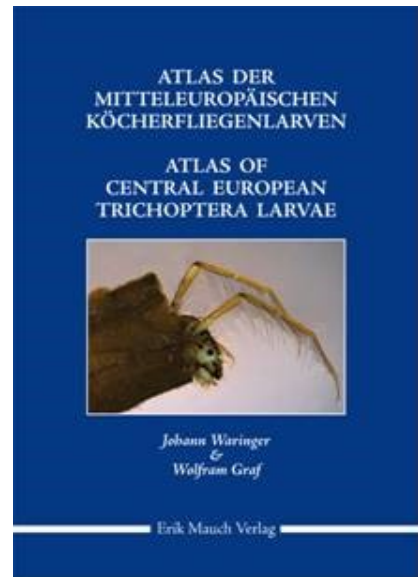
Atlas of Central European Trichoptera Larvae.

Über 600 Farbfotos.- 468 pp.,

Erik Mauch Verlag, Dinkelscherben. €128,=

www.lauterbornia.de

Völlige Neubearbeitung des Vorgängerwerkes "Atlas der österreichischen Köcherfliegenlarven". Einem neuen Konzept folgend enthält der Atlas neben einem dichotomen nun auch einen synoptischen Bestimmungsschlüssel. Der stark erweiterte geographische Rahmen umfasst neben Österreich auch das deutsche und das schweizerische Arteninventar. Die Forschungsergebnisse der letzten 15 Jahre werden verwertet, ebenso der aktuelle Stand der Taxonomie und Nomenklatur. Durch die mitteleuropäisch zentrierte Artenstruktur und die durchgehend zweisprachige Textierung (deutsch/englisch) ist der Atlas auch weit über die oben definierten Grenzen hinaus in den angrenzenden Ländern anwendbar. Ausführliche Hinweise zu Sammel- und Untersuchungstechnik, Morphologie, Lebenszyklen und Köcherformen sowie zu Biologie, Ökologie und Lebensräumen ergänzen den Bestimmungsteil. Neue artspezifische Tabellen mit Angaben zu Verbreitung nach Ökoregionen, zum Saprobienindex, zur Kopfkapselbreite, zur Flugzeit, zum funktionellen Ernährungstyp und zur zonalen Verteilung in stehenden und fließenden Gewässern machen den neuen Atlas zu einem wichtigen Referenzwerk.

Bericht van “verhuizing”

Beste allemaal,

Zoals jullie wellicht weten, ga ik per 1 januari werken aan de Hogeschool HAS Den Bosch te 's Hertogenbosch. Daarom zal mijn Deltares-adres komen te vervallen. Mijn nieuwe adresgegevens zijn:

Leon van Kouwen
Hogeschool HAS Den Bosch, Sector Mens, Dier en Milieu
Onderwijsboulevard 221, 5223 DE 's-Hertogenbosch
Postbus 90108, 5200 MA 's-Hertogenbosch
Telefoon:
E-mail: l.vankouwen@hasdb.nl

Wil je dit in je administratie verwerken?

Voor lopende projecten van Deltares kun je terecht bij Gertjan Geerling (gertjan.geerling@deltares.nl) en Tom Buijse (tom.buijse@deltares.nl).

Groeten en een goed eind van 2011,
Leon

Aankondiging Odonata cursus, 4 en 5 oktober 2012

Beste mensen,

Ik ben blij dat ik de Macroinvertebraten cursus voor 4 en 5 oktober 2012 kan aankondigen. Deze keer worden de larven van de Odonata behandeld.

De cursusleiders zijn Prof. Dr. Andreas Martens en Dr. Mathias Lohr. Zij hebben zeer veel ervaring met het geven van determinatiecursussen van Odonata larven. Daarnaast zijn Christophe Brochard en Ewoud van der Ploeg voor de cursus uitgenodigd. Beiden zijn auteur van de 'Fotogids van Libellenlarvenhuidjes'. Dit boek zal omstreeks mei 2012 worden uitgegeven. Naast vele goede foto's zal dit boek een nieuwe determinatietabel voor Odonata huidjes omvatten. Dit boek zal tijdens de cursus als cursusmateriaal aan alle deelnemers worden uitgereikt.

Tijdens de cursus wordt het determinatiemateriaal in de vorm van larvenhuidjes ter beschikking gesteld aan de cursisten, zodat een ieder een eigen referentie collectie kan opbouwen.

Het programma omvat naast een vaste inleiding over taxonomie, morfologie, biologie en autecologie zoveel mogelijk tijd om zelf te determineren. Door de unieke situatie van 4 begeleiders is er mogelijkheid tot maximale interactie tussen cursusleiders en cursisten. Bepaalde vragen zullen gedurende de cursus klassikaal aandacht krijgen zodat iedere cursist maximaal profiteert. Tijdens de cursus zullen enkele complexe soortgroepen extra aandacht krijgen. Hierbij kan gedacht worden aan *Coenagrion puella/pulchellum* en *Sympetrum meridionale/sanguineum/striolatum*, etc. Mocht iemand nog specifieke wensen hebben voor een lastig couplet laat dat dan ruim van te voren weten.

De eerste dag (donderdag) begint om 9.30 met koffie en thee en om 10.00 uur begint het programma. 's Avonds zullen Prof Martens en Dr Lohr enkele interessante presentaties geven over hun onderzoek met Odonata. De cursus eindigt vrijdagmiddag om 16.00 uur.

De cursus vindt plaats in het Hof van Wageningen, Lawickse Allee 9, 6701 AN Wageningen.

De kosten van de cursus bedragen € 790,- per persoon. Dit is inclusief de 'Fotogids van Libellenlarvenhuidjes', 1 overnachting op een tweepersoonskamer, onbeperkt koffie en thee, ontbijt (1x), lunch (2x) en avondeten met 1 consumptie(1x), maar exclusief BTW.

Je kunt je voor de cursus opgeven door onderstaand formulier volledig in te vullen en via post of mail te zenden naar onderstaand adres. Hier kun je ook terecht voor verdere informatie. Bij onvoldoende deelnemers zal de cursus niet doorgaan.

Ken je collega's of mensen in je omgeving die mogelijk geïnteresseerd zijn maar nog niet bekend met de determinatiecursussen van het team zoetwaterecologie of de macrofaunanieuwsmail niet ontvangen, zou je deze informatie dan willen doorsturen? Alvast bedankt!

Nadere mededelingen over het programma, de locatie, routebeschrijving en huishoudelijke zaken worden vier weken voor aanvang van de cursus toegezonden.

Met vriendelijke groeten,

Dorine Dekkers
Alterra, Wageningen UR,
Centrum Ecosystemen, Team Zoetwaterecologie
Postbus 47,
6700 AA Wageningen
Email: dorine.dekkers@wur.nl
Tel: 0317-485397

Opgaveformulier determinatiecursus Odonata larven 4 en 5 oktober 2012

Voornaam:

Achternaam:

Organisatie:

Straat en nummer:

Postcode:

Plaats:

Telefoon (werk):

E-mail:

Vegetariër ja/nee/anders, namelijk.....

Voorkeur kamergenoot:.....

Afmelding tot 8 weken voor aanvang van de cursus is gratis, latere afmelding gaat gepaard met betaling van reeds gemaakte kosten; bij afmelden tot 4 weken voor aanvang van de cursus wordt 10 % van het cursusgeld in rekening gebracht; afmelden tot 2 weken voor de cursus wordt 20 % van het cursusgeld in rekening gebracht; afmelden een dag voor of op de eerste dag van de cursus betekent dat het volledige cursusgeld in rekening wordt gebracht. In overleg met de organisatie is het mogelijk om een vervangende persoon te benoemen.

www.vermandel.com

Veldterminatietabel voor lieveheersbeestjes van België en Nederland

In de Benelux komen een 60-tal soorten voor.

Voor elke soort worden naast de determinatiekenmerken ook de zeldzaamheid, geologische verspreiding, habitat, voedsel en overwinteringsplaatsen besproken.

Herziene druk met larventabel.

Bewerkt en aangevuld door Stijn Segers (2011)

Euro 7,50 80 blz. P/B

Zakmicroscoop 60-100x zoom Euro 19.00

[Einde macrofaunanieuwsmail 102](#)